

Arild Storberget, Torgrim Norheim,
Bente Ovèdie Skogvang og Cecilie Østrem Salsten

Friluftsliv og dans på mellomtrinnet

Et studentinvolvert samarbeidsprosjekt
mellom
Høgskolen i Hedmark og Søbakken skole

Høgskolen i Hedmark
Notat nr. 7 – 2008

Fulltekstutgave

Utgivelsessted: Elverum

Det må ikke kopieres fra notatet i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Forfatterne er selv ansvarlig for sine konklusjoner. Innholdet gir derfor ikke nødvendigvis uttrykk for Høgskolens syn.

I notatserien fra Høgskolen i Hedmark publiseres f.eks. milepældokumentasjon av et forsknings- og/eller utviklingsprosjekt, eller annen dokumentasjon på at et arbeid er i gang eller utført.

Notatet kan bestilles ved henvendelse til Høgskolen i Hedmark.
(<http://www.hihm.no/>)

Høgskolen i Hedmark

Tittel: Friluftsliv og dans på mellomtrinnet. Et studentinvolvert samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Hedmark og Søbakken skole			
Forfattere: Arild Storberget, Torgrim Norheim, Bente Ovèdie Skogvang og Cecilie Østrem Salsten			
Nr.: 7	År: 2008	Sider: 38	ISBN: 978-82-7671-685-6 ISSN: 1501-8555
Oppdragsgiver:			
Emneord: Friluftsliv, dans, øvingsskolen, faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag, fagdidaktikk			
<p>Sammendrag: Hovedmål for prosjektet har været å involvere 2. og 3. årsstudenter i faglærerutdanningen i et fagdidaktisk utviklingsprosjekt som skal søke å gi dem best mulig grunnlag for selv å arbeide med og utvikle fagområdene dans og friluftsliv som kroppsøvingslærere i skolen. Den teoretiske og vitenskapsorienterte forankring tar utgangspunkt i aksjonslæring, praktisk teori, feltmetodisk arbeid, fagdidaktikk og implementering av skoleformer. Den metodiske tilnærming i prosjektet er mangesidig. I studentenes praktiske feltarbeid er aksjonslæring og problembasert tilnærming lagt til grunn. I undersøkelsen av prosjektets yrkesforberedende funksjon, er spørreskjema og dokumentanalyse valgt.</p> <p>Undersøkelsen har vist at de fleste studentene mener at prosjektet har hatt positiv betydning for deres yrkesforberedelse og at det er et nyttig supplement til ordinære praksisperioder. De fleste studentene mener også at et tett samarbeid mellom høgskole og grunn-/videregående skole er nødvendig for å forberede studentene på deres framtidige yrke.</p> <p>Studenter som har gjennomført prosjektarbeidet i dans er dette studieåret like tilfredse med prosjektets yrkesforberedende funksjon som studenter som har gjennomført prosjektarbeid i friluftsliv. Hovedårsaken til dette angis å være at planlegging og oppfølging fra høgskolens side har vært gode både i dans og friluftsliv. Studentene mener at de gjennom prosjektet har tilegnet seg gode forutsetninger for å planlegge fysisk aktivitet for barn og unge. Samtlige studenter svarer at daglig fysisk aktivitet er viktig for barn og unges helse og læring.</p> <p>Vi kan derfor konkludere med at godt planlagte, praksisnære prosjektarbeider med et nært samarbeid mellom øvingsskolen, de involverte grunnskolelærere, faglærere ved høgskolen og studenter er nyttig for studentenes yrkesforberedelse og evne til å tilrettelegge for friluftsliv og dans.</p>			

Hedmark University College

Title: Out-door life and dance in primary school in the academic year 2007/2008 – a student involving work of development			
Authors: Arild Storberget, Torgrim Norheim, Bente Ovèdie Skogvang and Cecilie Østrem Salsten			
Number: 7	Year: 2008	Pages: 38	ISBN: 978-82-7671-685-6 ISSN: 1501-8555
Financed by:			
Keywords: Out-door life, dance, school of practice, physical education, teaching principles, primary school			
Summary: In order to improve final-year PE-students' teaching skills in out-door life and dance, they have been involved in a didactic project of development. The theoretical and scientific orientation is related to action learning, practical theory, field methodology, teaching principals and implementation of national curriculums. The methodical approach is manifold. Action learning and learning based on problem solving are the main teaching methods in the practical field work. When it comes to the project's ability to prepare PE-students for working life, a survey and textual analysis of student reports has been chosen. The research has shown that the majority of students feel that the project has been a useful tool when it comes to preparing them for work as teachers in physical education. The majority of students also feel that this project is a useful supply to ordinary practice in school. A good co-operation between the university college and primary/secondary school is also necessary for preparing the students for their profession. Students who took part in the dance project are this year just as pleased as the students who participated in the out-door life project. The main reason for this, they argue, is that planning and feedback from the university college teachers has been good. The students feel that the project overall has provided them with good qualifications for planning activities for children and youth. All the students say that daily physical activity is crucial for the health and learning for children and youth. As a conclusion we can say that well planned projects, with a close co-operation between the primary school, the students, the teachers in primary school and the university college is useful for preparing students for their work as PE-teachers.			

INNHOLD

1. Innledning	9
2. Problemstillinger som belyses i dette notat	11
3. Resultater	13
3.1 Problemstilling 1.....	14
3.2 Problemstilling 2.....	22
3.3 Problemstilling 3.....	29
3.4 Problemstilling 4.....	31
3.5 Studentenes syn på fysisk aktivitets betydning for barn og unges helse og læring.....	32
4. Drøfting	35
Litteratur	37

1. INNLEDNING

Dette notat er knyttet til det 3-årige prosjektet «Fysisk aktivitet på mellomtrinnet i grunnskolen. Et studentinvolvert samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Hedmark og Søbakken skole», som startet studieåret 2006/2007. Studentenes oppfatning av prosjektets yrkesforberedende betydning i dans og friluftsliv er det gjort rede for i rapport nr. 4/2008 i høgskolens skriftserie (Skogvang et al., 2008). Dette notatet redegjør i hovedsak for de endringer i studentoppfatninger av prosjektets yrkesforberedende funksjon i dans og friluftsliv som har funnet sted fra studieårene 2006/2007 til 2007/2008, og må ses i sammenheng med rapport nr. 4/2008 som redegjør for hvordan studentene oppfattet prosjektets yrkesforberedende funksjon studieåret 2006/2007.

Teoritilknytningen og de metodiske overveielser som det er gjort rede for i den nevnte rapport gjelder også for undersøkelsen det gjøres rede for i dette notat. Notatet vil derfor ikke ha egne kapitler knyttet til teoriforankring og metodiske betraktninger. Resultatene i dette notat vil drøftes kort opp mot resultatene i prosjektrapport 4/2008 og knyttes til den teori som hele prosjektet er forankret i.

2. PROBLEMSTILLINGER SOM BELYSES I DETTE NOTAT

Etter at datainnhentingene fra studentene var ferdig i studieåret 2006/2007, ble det raskt besluttet å utvide problemstillingene. Dette skyldtes i hovedsak at studentene tilkjennega misnøye med delprosjektet i dans og høgskolens oppfølging i denne del av prosjektet. Det var til dels stor forskjell i studentenes syn på den yrkesforberedende betydning prosjektet hadde i dans i forhold til i friluftsliv. Det ble gitt uttrykk for at forberedelse, veiledning og oppfølging fra høgskolens side var bedre i friluftsliv enn i dans. For studieåret 2007/2008 ble det derfor tatt skritt for at oppfølgingen av studentene i delprosjektet i dans skulle bli bedre. Dette gjaldt tydeligere informasjon og oppfølging fra prosjektledelsen og forberedelse samt veiledning, oppfølging og tilbakemelding til studentgruppene.

I datagrunnlaget i dans inngår to ulike studentkull, 2.årsstudenter både i 2006/2007 og 2007/2008. Når det gjelder datagrunnlaget i friluftsliv for 2007/2008, så er det de samme studenter som avga data knyttet til dans i 2006/2007.

Følgende to problemstillinger ble derfor knyttet til prosjektet i studieåret 2007/2008:

1. Har det vært noen endring i studentenes syn på prosjektets yrkesforberedende betydning fra 2.studieår (Fk 2 og dans i 2006/2007) til 3.studieår (Fk 3 og friluftsliv i 2007/2008), og hva begrunnes eventuelle endringer med?
2. Hvilken forskjell er det i studentenes syn på delprosjektet i dans og dets yrkesforberedende betydning fra 2006/2007 til 2007/2008, og hva begrunnes eventuelle forskjeller med?

I tillegg rettes søkelyset på de vurderinger studentgruppene har gjort i sine rapporter fra prosjektarbeidet knyttet til den yrkesforberedende betydning ved prosjektet. Dette fører til følgende problemstillinger:

3. Hvilket syn kommer til uttrykk i prosjektrapportene i friluftsliv på den yrkesforberedende betydning i delprosjektene i friluftsliv?
4. Hvilket syn kommer til uttrykk i prosjektrapportene i dans på den yrkesforberedende betydning i delprosjektene i dans?

Studentenes oppfatning av betydningen av fysisk aktivitet for elevene er også viktig å få en utfyllende data på. Derfor rettes det også søkelys på følgende problemstillinger i dette notatet:

5. Hvilken betydning mener studentene at fysisk aktivitet hver dag har for elevenes læring?
6. Hvilken betydning mener studentene at fysisk aktivitet hver dag har for elevenes helse?

3. RESULTATER

De fleste svarene i denne delrapporten er fremstilt i diagrammer. De er nummererte og har tilhørende tekst som beskriver hva diagrammene fremstiller. Under hvert diagram er det også skrevet en kommentar til opplysningene som diagrammene gir. Noen data egner seg ikke til fremstilling i diagrammer, og disse er da fremstilt i ren tekst. Dette gjelder stort sett besvarelsene på de åpne spørsmålene. Det kom inn 102 besvarelser på undersøkelsen, så det vil si at svarene på de åpne spørsmålene presenterer ulikt lydende svar. Svarene på disse spørsmålene er derfor sammenfattet slik at det er hovedpunktene i svarene som presenteres. Bakgrunnsvariablene er framstilt i tabellform. Spørreskjemaet inneholder mange flere spørsmål enn denne rapporten omfatter. Svarene på disse spørsmålene er da relevante for helheten av undersøkelsen «Fysisk aktivitet og kosthold i grunnskolen» og vil ikke bli behandlet her. De er også relevante for videre kvalitative intervjuer med studenter, lærere, foreldre og elever, som er igangsatt og som videreføres i 2008 og 2009. I denne delrapporten settes fokus på friluftsliv og dans.

Dataene fra problemstillingene 1–4 blir presentert hver for seg, i kapitlene 3.1–3.4, mens dataene fra problemstillingene 5 og 6 blir presentert under samme kapittel, kapittel 3.5.

Når det gjelder data knyttet til problemstilling 3 og 4, så er disse basert på dokumentanalyse av de oppgaver/rapporter som studentgruppene har utarbeidet. Representative utsagn blir presentert.

3.1 Problemstilling 1

Har det vært noen endring i studentenes syn på prosjektets yrkesforberedende betydning fra 2.studieår (Fk2 og dans i 2006/2007) til 3. studieår (Fk3 og friluftsliv i 2007/2008), og hva begrunnes eventuelle endringer med?

3.1.1 Bakgrunnsvariabler

Av de som har svart på undersøkelsen i friluftsliv, er 21 menn og 5 kvinner. Det tilsvarende tall for dans er 28 og 9. De som har erfaring fra å lede fysisk aktivitet, har fra ett til åtte års erfaring, flesteparten 2–3 år.

Tabell 1: Bakgrunnsvariabler for faglærerstudentene fordelt på aktivitet

Spørsmål til studentene:	Dans 2006/07			Friluftsliv 2007/08		
	Ja	Nei	Sum	Ja	Nei	Sum
Erfaring i å lede fysisk aktivitet / undervise i friluftsliv	11	23	34	4	24	28
Driver du med fysisk aktivitet/ friluftsliv?*)	35	2	37	20	10	30
Tidligere utdanning i kroppsøving/idrett/friluftsliv?	3	31	34	1	24	25
Kan du tenke deg å jobbe som kroppsøvingslærer i framtida?	28	9	37**)	26	4	30**)

*) Studenter 2006/07 ble spurt om fysisk aktivitet, studenter 2007/08 om friluftsliv.

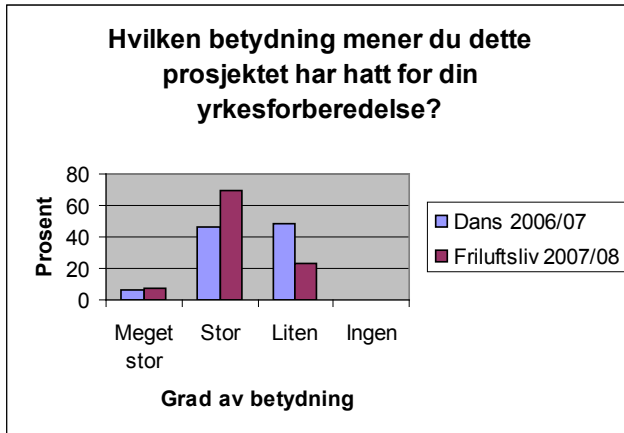
***) 8 studenter svarte at «de ikke visste om de ville bli kroppsøvingslærer».

Kommentar: Tabellen viser at bare 15 studenter har erfaring med å lede fysisk aktivitet/friluftsliv. De fleste studentene driver med en eller annen form for fysisk aktivitet og de fleste ønsker å bli kroppsøvingslærere. Bare 4 studenter har tatt utdanning før de begynte på Faglærerutdanningen.

3.1.2 Prosjektets betydning for studentenes yrkesforberedelse

I denne delen presenterer vi data om studentenes oppfattelser av hvilken betydning prosjektet har hatt for deres yrkesforberedelse

Diagram 1:

Dans: n = 37 Friluftsliv: n = 30

Kommentar: Her ser vi at de aller fleste studentene i friluftsliv mener at deltagelsen i prosjektet har hatt en stor betydning for deres yrkesforberedelse. Halvparten av studentene som har hatt dans, mener prosjektet har hatt liten betydning for deres yrkesforberedelse.

Spm. 3: Begrunnelse for svar på hvor stor betydning prosjektarbeidet har hatt for studentenes yrkesforberedelse.

Dans:

Studenter som mener prosjektet har hatt *meget stor* eller *stor betydning* for deres yrkesforberedelse har også angitt flere grunner til dette. De begrunnelsene som går igjen er disse:

- alle får mye ut av praksis
- fått mange ideer
- vært lærerikt å legge opp timer i dans
- lært mange forskjellige danser
- verdifull erfaring i å lede dans
- fått øvelsesbank
- fått erfaring fra barneskolen
- fått større trygghet
- lærerikt å få prøvd seg i dans, viktig for arbeidet som lærer
- interessant pga lite i praksis

De som mener prosjektet har hatt *liten betydning* for deres yrkesforberedelse, har ganske forskjellige grunner til dette:

- ingen realistisk opplevelse
- lærte ikke noe nytt
- ingen planer om å ha dans
- har hatt dans i praksis
- har ikke fått nok info om prosjektet

Friluftsliv:

Meget stor eller *stor betydning* – begrunnelser:

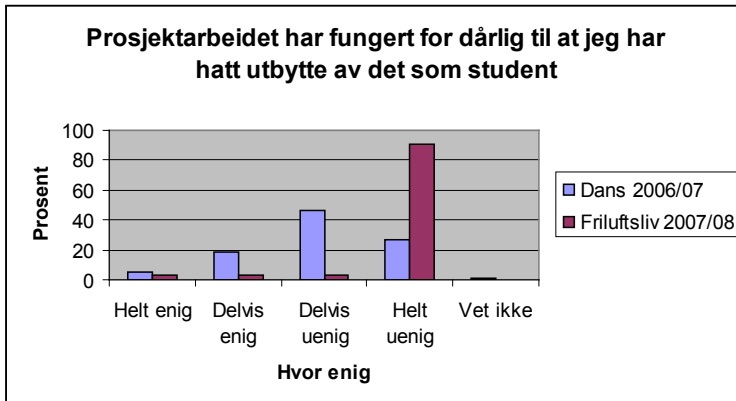
- planlegging til overnattingstur var omfattende, lærte hvor tidkrevende og energikrevende en sånn tur er, hvor mye planlegging det er.
- veldig relevant å ha undervisning i friluftsliv siden fysisk aktivitet og helse blir stadig viktigere i skolen
- lærer alltid mye når man gjør ting for første gang, gleder meg til å prøve igjen neste gang
- gir et innblikk i de utfordringer og muligheter som finnes ved å måtte gjennomføre opplegget selv
- arbeid med læreplaner

- ideer til undervisningsopplegg
- bra med erfaring, mer praksis og mindre teori
- lære å lede en klasse
- lært mye om hvordan det er å ha med barn ut i skogen, vært veldig spennende og interessant
- fikk mye inputs fra andre, fikk prøvd ut mye
- lærer hvordan jeg kan legge opp et turopplegg, både tverrfaglig og spesielt rundt friluftsliv

Liten betydning – begrunnelser:

- for mange studenter å planlegge med
- prosjektarbeidet gikk over for kort tid
- kunne det vi gikk igjennom fra før av, men ble mer vant til å stå foran masse unger
- sunn fornuft og en viss evne til å planlegge gjør at du kan gjennomføre et slikt opplegg uten å ha for stor erfaring fra friluftsliv
- gunstig å få litt erfaring med undervisning i friluftsliv siden jeg ikke har så mye av det fra før, men ikke avgjørende

Diagram 2:

Dans: n = 37 Friluftsliv: n = 30

Kommentar: Her ser vi at de fleste studentene er delvis uenig eller helt uenig i denne påstanden. Studentene som har hatt friluftsliv uttrykker at de har hatt større utbytte av prosjektet enn studentene som har hatt dans.

Dans:

Spm. 5: Hva har fungert godt i dette prosjektarbeidet?

Det som gikk igjen av svar her var:

- positivt med selvstendig arbeid
- trening i danseinstruksjon
- erfaringen
- selve gjennomføringen av timene
- samarbeidet med elevene
- kreativ dans og ungdomspreget dans
- oppleggene
- samarbeidet høgskolen – Søbakken skole
- godt samarbeid i gruppa
- motivasjonen

Spm. 6: Hva har fungert dårlig i dette prosjektarbeidet?

Det som gikk igjen av svar her var:

- noen studenter slipper for billig unna
- gruppeinndelingen
- tidspunkt i forhold til idrettene
- kræsje med innebandy
- noen elever var negative
- planleggingen og oppfølgingen
- rot fra høgskolen med gruppeinndelingen
- samarbeid studenter – høgskolen
- arbeidsfordelingen mellom studentene
- dårlig introduksjon av klassene
- for liten involvering av høgskolens lærer
- pardans

Friluftsliv:

Begrunnelser for *mye bedre/bedre*:

- bedre organisering
- mye bedre oppfølging
- blir satt krav til oss
- dans var bare tull
- bedre struktur på prosjektet, tydeligere oppgaver
- mer seriøst i år

- bedre forberedelse til aktivitetene i år
- deltakelsen fra lederne ved høgskolen og Søbakken var bedre
- vært bedre veiledning, bedre hjelp og tid til planlegging
- var mye mer samarbeid i forkant med Søbakken
- blitt tatt mer tak i av hver enkelt
- fordelt oppgavene bedre i mellom oss
- dette var lærerne mer motivert for og det samme med studentene
- bedre planlegging og gjennomføring
- mye større utbytte og lærte mer enn i fjor
- bedre tid og mye mer informasjon om rammefaktorene
- skriftlige opplegg gjør at det blir mye bedre arbeid
- mer motiverende enn å danse

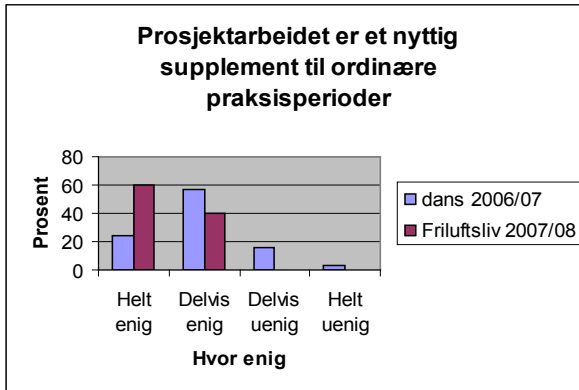
Begrunnelser for som i fjor:

- synes begge deler var viktige og begge fungerte meget bra
- omtrent samme utbytte
- lite oppfølging, uengasjerte lærere ved Søbakken
- får lite inntrykk av det virkelige liv
- var helt likt nesten, bare utendørs

Spm. 6: Hva har fungert godt i dette prosjektarbeidet?

- samarbeidet mellom studenter, lærerne og elevene
- vi studenter taklet det veldig bra
- den gode kontakten med elevene
- planlegging, samarbeid med lærere på Søbakken og gjennomføringen
- motiverte og flinke elever, bedre samarbeid med Søbakken skole, bedre tilrettelegging fra høgskolens side
- veiledning og planlegging
- jentene på gruppa

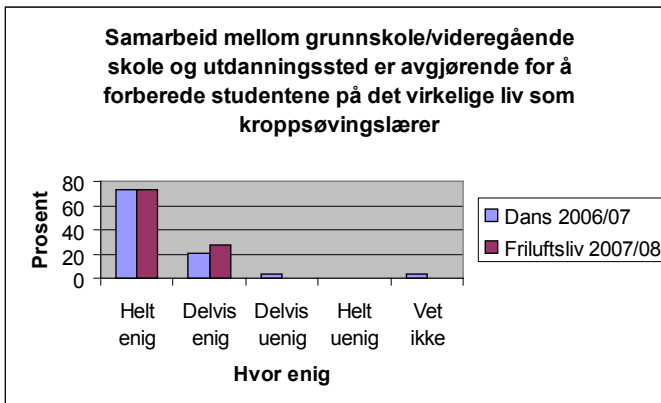
Diagram 3:

Dans: n = 37 Friluftsliv: n = 30

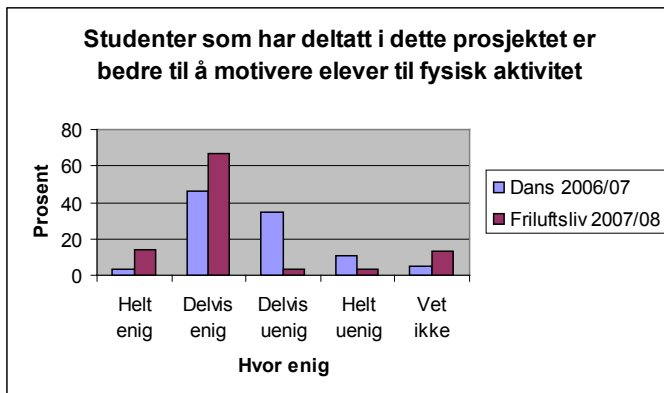
Kommentar: Det ser ut til at de aller fleste studentene mener dette prosjektarbeidet har vært et nyttig supplement til ordinær praksis. Nesten 20 % av studentene som har hatt dans, sier seg delvis uenig i denne påstanden.

Diagram 4:

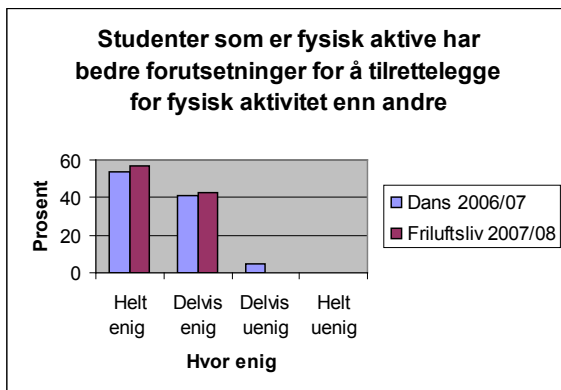
Dans: n = 37 Friluftsliv: n = 30

Kommentar: Et stort flertall av studentene er helt enige i denne påstanden, og det er liten forskjell på studenter som har hatt friluftsliv og de som har hatt dans.

Diagram 5:

Dans: n = 37 Friluftsliv: n = 30

Kommentar: Her ser vi også at studenter som har hatt friluftsliv, mener at prosjektet er viktig for å motivere elever til fysisk aktivitet. Halvparten av studentene som har hatt dans, er delvis uenig i denne påstanden.

Diagram 6:

Friluftsliv: n = 26 Dans: n = 37

Kommentar: Et flertall av studentene sier seg helt eller delvis enig i påstanden om at deltakelse i prosjektet gir bedre forutsetninger for å tilrettelegge fysisk aktivitet for andre.

3.2 Problemstilling 2

Hvilken forskjell er det i studentenes syn på delprosjektet i dans og dets yrkesforberedende betydning fra 2006/2007 til 2007/2008, og hva begrunnes eventuelle forskjeller med?

3.2.1 Bakgrunnsvariabler

Av de som har svart på undersøkelsen i dans 2006/07, er 28 menn og 9 kvinner. Det tilsvarende tall for dans 2007/08 er 22 og 13. De som har erfaring fra å lede fysisk aktivitet, har fra ett til åtte års erfaring, flesteparten 2–3 år.

Tabell 1: Bakgrunnsvariabler for faglærerstudentene fordelt på aktivitet

Spørsmål til studentene:	Dans 2006/07			Dans 2007/08		
	Ja	Nei	Sum	Ja	Nei	Sum
Erfaring i å lede fysisk aktivitet/ undervise i friluftsliv	11	23	34	7	27	34
Driver du med fysisk aktivitet/ dans?*)	35	2	37	2	33	35
Tidligere utdanning i kropps- øving/idrett/dans?	3	31	34	0	31	31
Kan du tenke deg å jobbe som kroppsøvlingslærer i framtida?	28	9	37**)	28	7	35**)

*) Studenter 2006/07 ble spurt om fysisk aktivitet, studenter 2007/08 om dans.

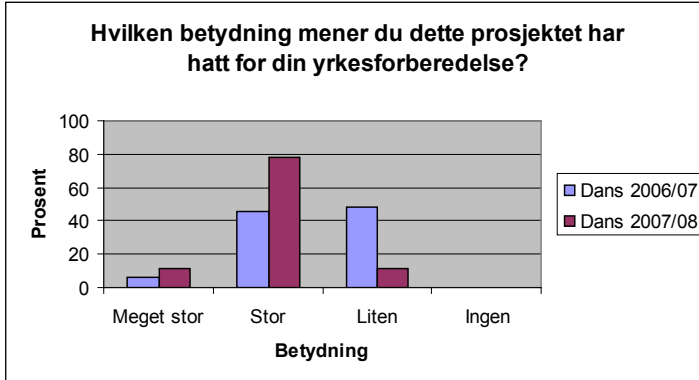
***) 5 studenter svarte at «de ikke visste om de ville bli kroppsøvlingslærer».

Kommentar: Tabellen viser at få av studentene har erfaring med å lede fysisk aktivitet/dans. Alle utenom fire studenter driver med en eller annen form for fysisk aktivitet og de fleste ønsker å bli kroppsøvlingslærere. Bare 3 studenter har tatt utdanning før de begynte på Faglærerutdanningen.

3.2.2 Prosjektets betydning for studentenes yrkesforberedelse

I denne delen presenterer vi data om studentenes oppfattelser av hvilken betydning prosjektet har hatt for deres yrkesforberedelse.

Diagram 7:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

Kommentar: Her ser vi at de aller fleste studentene som hadde dans 2007/08 mener at deltagelsen i prosjektet har hatt en stor betydning for deres yrkesforberedelse. Halvparten av studentene som har hatt dans 2006/07, mener prosjektet har hatt liten betydning for deres yrkesforberedelse.

Spm. 3: Begrunnelse for svar på hvor stor betydning prosjektarbeidet har hatt for studentenes yrkesforberedelse.

Dans 2006/07:

Studenter som mener prosjektet har hatt *meget stor* eller *stor betydning* for deres yrkesforberedelse har også angitt flere grunner til dette. De begrunnelsene som går igjen er disse:

- alle får mye ut av praksis
- fått mange ideer
- lært mange forskjellige danser
- fått erfaring fra barneskolen
- fått større trygghet
- verdifullt og lærerikt å få prøvd seg i dans og lede dans, viktig for arbeidet som lærer
- interessant pga lite i praksis

De som mener prosjektet har hatt *liten betydning* for deres yrkesforberedelse, har ganske forskjellige grunner til dette:

- ingen realistisk opplevelse
- for kort varighet og lite ansvar, for liten del av faget
- lærte ikke noe nytt
- ingen planer om å ha dans
- har hatt dans i praksis
- har ikke fått nok info om prosjektet
- lite på den enkelte student

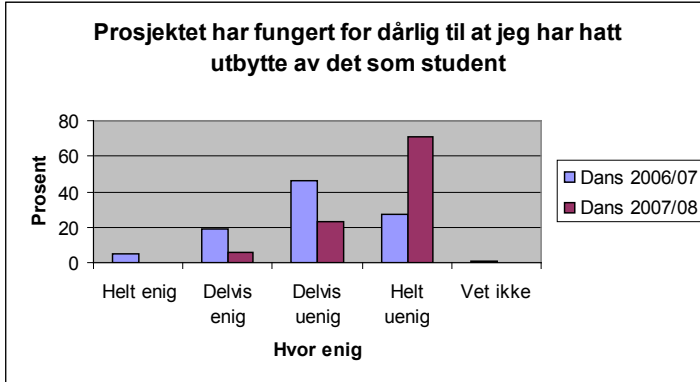
Dans 2007/08:

Meget stor eller *stor betydning* – begrunnelser:

- bra å øve på det vi har trent på med en skoleklasse. Blir mer lik en riktig undervisning
- fikk veldig mye ut av å ha dans i en sånn setting. Mye erfaring og lærte masse
- måtte legge opp til timer i dans selv
- har fått flere ideer innenfor dans
- har fått kunnskap om nye grunntrinn i dans som jeg kan bygge videre på
- fint å få prøve seg på å undervise i dans før man er ferdig utdannet, fint å få tilbakemelding av lærerne
- god erfaring å ta med seg videre, er jo noe av det vi skal jobbe med senere og gir en smak på hva som venter oss ute i skolen
- ser at det går an å lære barn dans og at de liker å danse
- jeg hadde aldri «instruert»/undervist i dans tidligere og synes dette var svært lærerikt
- det har gjort at jeg klarer å forberede og tenke kreativt i forhold til dans
- siden vi kom så skjært ut, måtte vi skjerpe oss skikkelig. Dette gjorde at dette ble en vekker for oss.

Liten betydning – begrunnelser:

- dans vil være veldig lite involvert i min yrkesforberedelse med bakgrunn i at yrke vil være av en annen art
- fint å prøve seg, men vi hadde allerede hatt noen timer på ungdomsskolen i dans i praksis
- lite forskjell fra å undervise i andre aktiviteter, men gir selvsagt en viss erfaring

Diagram 8:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

Kommentar: Her ser vi at de fleste studentene i dans 2006/07 er delvis uenig eller helt uenig i denne påstanden. Studentene som har hatt dans 2007/08 uttrykker at de har hatt stort utbytte av prosjektet.

Dans 2006/07:

Spm. 5: Hva har fungert godt i dette prosjektarbeidet?

Det som gikk igjen av svar her var:

- positivt med selvstendig arbeid
- erfaring og trening i danseinstruksjon og selve gjennomføringen av timene
- samarbeidet med elevene
- kreativ dans og ungdomspreget dans
- oppleggene
- samarbeidet høgskolen – Søbakken skole
- godt samarbeid i gruppa
- motivasjonen

Spm. 6: Hva har fungert dårlig i dette prosjektarbeidet?

Det som gikk igjen av svar her var:

- noen studenter slipper for billig unna
- tidspunkt i forhold til idrettene på høgskolen
- noen elever var negative
- planleggingen og oppfølgingen

- rot fra høgskolen med gruppeinndelingen
- manglende samarbeid mellom studenter og høgskolen
- arbeidsfordelingen mellom studentene
- dårlig introduksjon av klassene
- pardans for grunnskoleelevene

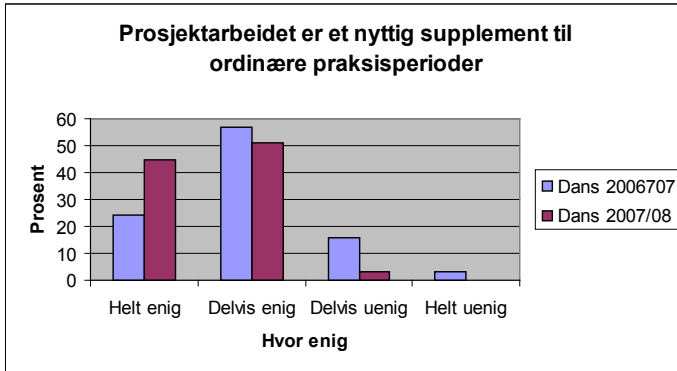
Dans 2007/08:

Spm. 4: Hva har fungert godt i dette prosjektarbeidet?

- vi som var på gruppe sammen. Syntes vi fikk lært elevene dans og at dans er moro
- samarbeidet mellom elevene og våres lærer
- samarbeidet mellom studentene og lærerne
- samarbeid med studentene og elevene pluss opplegget
- nye oppgaver, nye opplevelser, mer læring og bedre forståelse
- samarbeid, motiverte og flinke elever – moro!
- gruppa mi fungerte meget godt. Vi hadde klare avtaler og alle gjorde sin del av jobben
- klassens lærer på Søbakken var ekstremt entusiastisk og bra å forholde seg til

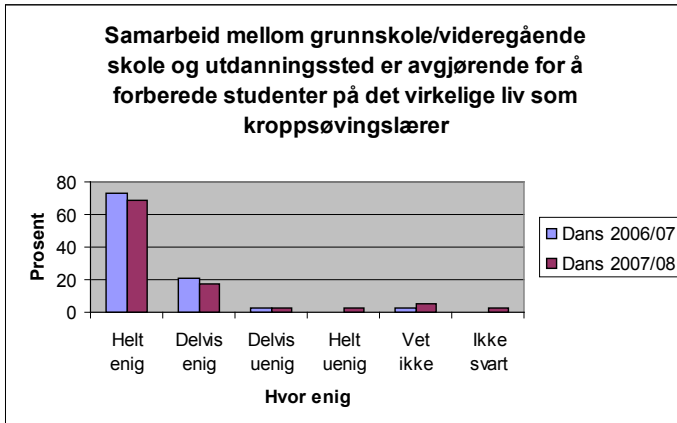
Spm. 5: Hva har fungert dårlig i dette prosjektarbeidet?

- kunne brukt dansens grunntrinnark bedre
- liker egentlig ikke å jobbe i grupper på denne måten fordi jeg ofte får ansvaret
- vil ikke si dårlig, men det er urealistisk å ha opp til 6 lærere på en klasse i dans
- det ble gitt for lite informasjon i forkant av praksisen for unge elever!!! Få som vil jobbe på barnetrinnet.
- litt dårlig organisering fra studentene i noen tilfeller
- vanskelig å lære bort dans siden jeg ikke er veldig trygg på det selv
- vår egen faglærer var ikke til stede hver gang og kunne derfor ikke gi tilbakemeldinger til alle
- noe dårlig kommunikasjon fra lærer på Søbakken. Kunne godt ha fått litt mer informasjon om hvilke klasser vi skulle ha og hvordan timene skulle settes opp, ettersom læreren ikke likte våre gjennomføringer.

Diagram 9:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

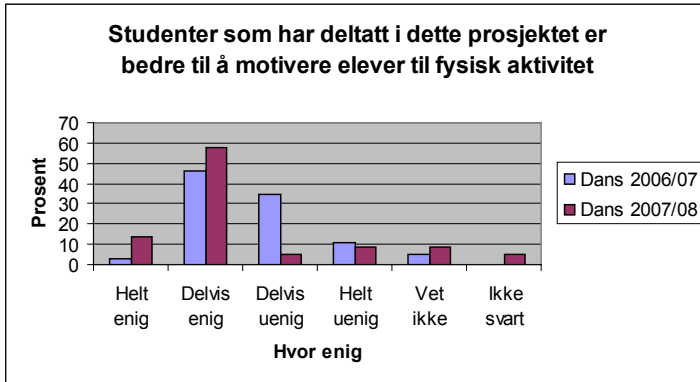
Kommentar: Det ser ut til at de aller fleste studentene mener dette prosjektarbeidet har vært et nyttig supplement til ordinær praksis. Nesten 20 % av studentene som har hatt dans 2006/07, sier seg delvis uenig i denne påstanden.

Diagram 10:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

Kommentar: Et stort flertall av studentene er helt enige i denne påstanden.

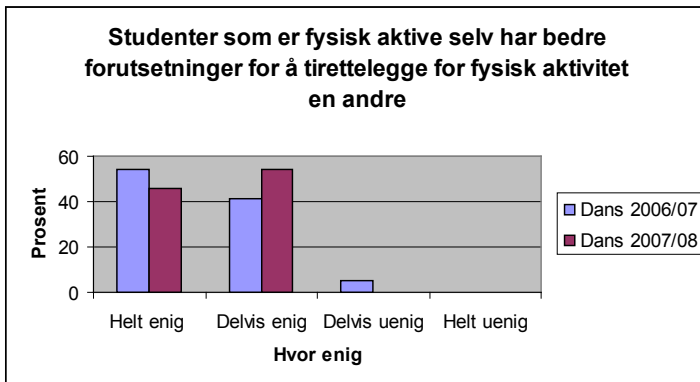
Diagram 11:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

Kommentar: Her ser vi også at studenter som har hatt dans 2007/08, mener at prosjektet er viktig for å motivere elever til fysisk aktivitet. Halvparten av studentene som har hatt dans 2006/07, er delvis uenig i denne påstanden.

Diagram 12:

Dans 2006/07: n = 37 Dans 2007/08: n = 35

Kommentar: Et flertall av studentene sier seg helt eller delvis enig i påstanden.

3.3 Problemstilling 3

Hvilket syn kommer til uttrykk i prosjektrapportene i friluftsliv på den yrkesforberedende betydning i delprosjektene i friluftsliv?

I tilknytning til og som del av prosjektarbeidet i friluftsliv ved Søbakken skole skal studentgruppene utarbeide fagdidaktiske oppgaver. Prosjektet er obligatorisk og oppgavene inngår som del av vurderingsgrunnlaget i fagdidaktikk 3. studieår. Prosjektrapportene er utarbeidet på grunnlag av følgende fagdidaktiske kategorier:

- hvilke verdier og mål som er lagt til grunn for opplegget, med spesielt fokus på de konkrete arbeidsmål for det aktuelle prosjektet
- hvilke muligheter og behov for tverrfaglighet som forelå og inngikk i prosjektet
- hvilke rammefaktorer – inklusiv elevforutsetninger – som var viktig å vurdere, og hva som har virket begrensende på opplegget
- hvilket innhold som ble valgt for å oppnå arbeidsmålene som ble satt
- hvilke arbeidsmetoder som ble valgt for å nå de samme mål
- hvilke vurderingsformer som ble valgt for å vurdere måloppnåelse, både hva angår elever og opplegg og
- de konkrete data/resultatene av denne vurdering

Studentgruppenes vurdering knyttet til prosjektet er noe forskjellige, avhengig av elevgrupper og samarbeidende lærere. Men i all hovedsak er studentgruppenes vurdering av prosjektet at det er nyttig i forhold til deres yrkesforberedelse. Spreemann et al. uttrykker det slik:

I samarbeidsprosjektet «Fysisk aktivitet og kosthold på mellomtrinnet i grunnskolen» mellom Høgskolen i Hedmark og Søbakken barneskole har vi fått lov til å bli en opplevelse rikere. ----- Opplevelsen har gitt oss mulighet til å planlegge, gjennomføre og vurdere et arbeid. På denne måten ble vi mer forberedt på yrkeslivet. (Spreemann et al., 2007, s. 3).

I vurderingsavsnittet blir dette utdypet:

Generelt mener vi at et slik arbeid er svært bra i forhold til yrkesforberedelsen vår. Det at vi får mulighet til å feile gir oss mye. Det er en fin mulighet til å prøve ut ting vi er usikre på. Etter et vel gjennomført opplegg sitter vi studenter igjen med mange nye erfaringer. Det har vært et nyttig og lærerikt prosjekt der vi har fått god innsikt i hvordan det er å planlegge, gjennomføre og evaluere en overnattingstur med elever på mellomtrinnet. Vi mener også at prosjektet har en nytteverdi både for oss som skal ut i yrkeslivet, og for elever og lærere ved Søbakken skole (på bakgrunn av rapporter fra elevene.) (Spreemann et al., 2007, s. 31–32).

Prosjektets relevans for yrkesforberedelsen uttrykkes enda tydeligere i Fallet et al.:

Vi i gruppa synes det har vært veldig positivt å ha noen dager der vi faktisk får prøvd ut undervisning i friluftsliv. Det er tross alt lærere vi utdanner oss til og da er det svært viktig å få erfaringer ute i skolen. Vi føler egentlig at det er altfor lite praksis og da kan et prosjekt som dette være med på å bedre dette. Det er helt klart praksis man lærer mest av og dette er også en fin måte som kan hjelpe oss til å finne ut om det er lærere vi vil bli. Å ha med en gjeng 5. klassinger på tur krever masse forberedelser og vi har lært mye av planlegging og organisering. Å jobbe som lærer innebærer en god del av nettopp dette. Som kommende lærere er denne formen for praksis i friluftsliv veldig lærerik for oss. Det er et felt som det stadig blir lagt mer vekt på i kroppsøvingen og det er derfor nyttig at vi gjør oss noen erfaringer og at vi opparbeider oss kunnskap på feltet. Alt i alt er dette noe vi ønsker oss mer av! (Fallet et al., 2007, s. 11).

3.4 Problemstilling 4

Hvilket syn kommer til uttrykk i prosjektrapportene i dans på den yrkesforberedende betydning i delprosjektene i dans?

I etterkant av det fire ukers lange undervisningsprosjektet i dans på grunnskolen (5–7 trinn) trekker studentene først og fremst fram utfordringen med å skulle organisere og tilrettelegge for dans i kroppsøvningsundervisningen som svært lærerik. Et gjennomgående tema innad i gruppene er deres begrensede eller totalt fraværende erfaring med denne typen aktivitet. Studentene viser i den forbindelse til den sentrale plassen dans har i den nåværende læreplanen og ser prosjektet som en helt nødvendig og verdifull praksis de kommer til å ha stor nytte av. En av gruppene uttrykker følgende:

I tråd med det Kunnskapsløftet sier om kompetansemålene for dans, er det som lærer viktig at man behersker og er komfortabel med dette å kunne undervise i dans og flere typer dans, og vi tar derfor med oss verdifull erfaring når vi senere skal ut i arbeidslivet. (Eibre et al., 2008, s. 1).

For studenter som i utgangspunktet er ukomfortable med danseaktiviteter kan prosjektet trekkes fram som en pådriver til å ta med dans og kunnskap om dans ut i skolen. Følgende sitater underbygger dette:

Vi var litt spente før timen, siden dans ikke er vår aller sterkeste side, men det viste seg at dette gikk veldig bra. Vi føler det var en positiv opplevelse å mestre dette (...). (Nordberg et al., 2008, s. 10).

Det å ha undervist i dans før vi er ferdige på skolen er viktig og ufarliggjør det å undervise i dans. (Johnsen et al., 2008, s. 7).

Studentene har reflektert rundt egne fordommer mot dans og prosjektet trekkes i den anledning fram som en avkrefteende faktor. En av gruppene uttrykker følgende:

Vi har sett at dans virkelig er en aktivitet som er godt egnet til bruk i skolen, i kroppsøvingstimer og i andre tverrfaglige prosjekter.(...) Elevaktiviteten var svært god, noe som overrasket oss.(...) Spesielt positivt overrasket over hvor ivrige guttene var på å lære de trinnene vi skulle gjennom. (Gjøra et al., 2008, s. 3–4).

Generelt trekker gruppene fram elevaktiviteten de klarte å skape gjennom danseundervisningen som en lærerik erfaring og fremhever spesielt guttenes positive og engasjerte innstilling som svært motiverende.

I det store og hele gir rapportene et uttrykk for at studentenes opplevelser og erfaringer med prosjektet har vært svært positive. Det eneste negative som trekkes fram er at skolen hvor prosjektet ble gjennomført ikke fulgte den avtalte planen om varigheten på øktene samt hvilken elevgruppe studentgruppen skulle ha til enhver tid. Dette gjaldt for to av gruppene og her måtte de respektive gruppene gjøre om på øktplanene underveis og fikk slik sett ikke gjennomført prosjektet etter intensjonene. De resterende gruppene, derimot, synes samarbeidet med skolen/lærerne/elevene fungerte godt. Helt avslutningsvis kan det nevnes at studentene gjennom rapportene ytrer ønsker om praksis i dans på ungdomskolen og/eller videregående. Flere av gruppene trekker her frem at et prosjekt i dans på et høyere trinn vil være mer aktuelt i forhold til ønsket jobb.

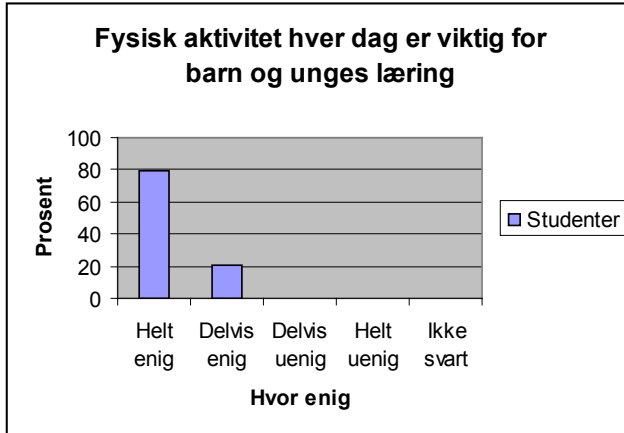
3.5 Studentenes syn på fysisk aktivitets betydning for barn og unges helse og læring

I denne delen presenterer vi data om studentenes oppfattelser og syn på daglig fysisk aktivitets betydning for barnas helse og læringsmiljøet på skolen. Studentkullene i dans 2006/07 og 2007/08 samt studentkullet i friluftsliv 2007/08 danner grunnlaget for disse resultatene. Studentkullet i dans 2006/07 er utelatt da disse besvarte disse spørsmålene i friluftsliv 2007/08.

3.5.1 Problemstilling 5

Hvilken betydning mener studentene at fysisk aktivitet hver dag har for elevenes læring?

Diagram 13:

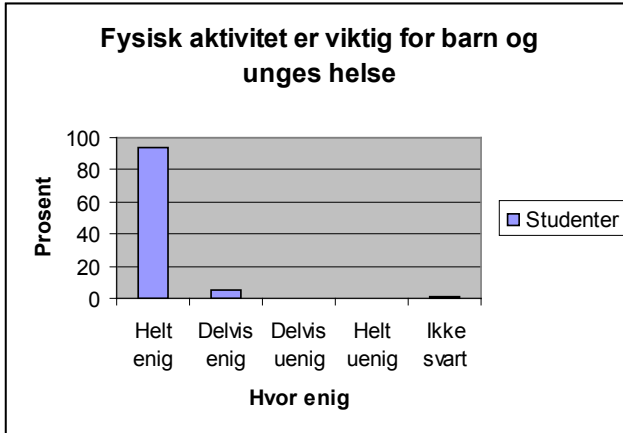
n = 98

Kommentar: Alle studentene er helt enige eller delvis enige også i denne påstanden.

3.5.2 Problemstilling 6

Hvilken betydning mener studentene at fysisk aktivitet hver dag har for elevenes helse?

Diagram 14:

n = 98

Kommentar: Nesten alle studentene sier seg helt enig i denne påstanden.

4. DRØFTING

Resultatene viser at studentene som var negative til prosjektet i 2006/2007 (dans), hadde fått et langt mer positivt syn i 2007/2008 (friluftsliv).

I 2006/2007 etterlyste studentene mer oppfølging, involvering og tilbakemelding fra høgskolen. I 2007/2008 ble de samme studenter fulgt opp på en tettere måte både med veiledning og evaluering av deres arbeid med prosjektet i friluftsliv.

Tilsvarende oppfølging ble også nå gitt i dans, og tilbakemeldingene fra studentene viser langt større tilfredshet med danseprosjektet i 2007/2008 enn i 2006/2007. Sterkere involvering av nytilsatt faglærer i dans kan være en av forklaringene på dette. Det er i så fall helt i tråd med St.meld. nr. 16 (2001–2002) som understreker betydningen av faglærers involvering for at utbytte skal bli godt for studentene (Utdannings- og forskningsdep., 2002, s. 37).

Analysen av studentrapportene i fagdidaktikk viser at praksisforankring er viktig for studentene i deres forberedelse til funksjonen som kroppsøvingslærer. Dette uttrykkes godt i Fallet et al. (2007): «---alt i alt er dette noe vi ønsker oss mer av!» (s. 11). Utrykket samsvarer godt med St.meld. nr. 16 (2001–2002) som understreker betydningen av praksis utover de ordinære praksisperioder (Utdannings- og forskningsdep., 2002, kap. 5).

I de fagdidaktiske studentrapportene blir det understreket at det er kroppsøvlingslærere studentene skal bli. Betydningen av profesjonsaspektet er framtrepende i studentenes vurdering av prosjektene – helt i tråd med Barrow (1984) som omtaler den profesjonelle og autonome lærer med grundig innsikt i hva vi vet om opplæring, og i de forholdene og faktorene som begrenser vår viten. Rapportene understreker også tydelig at studentene er opptatt av pedagogisk, faglig og fagdidaktisk kompetanse i sitt kommende profesjonsarbeid. Dette er en forutsetning for at de skal framstå som profesjonelle yrkesutøvere, slik Engelsen (2006) beskriver.

LITTERATUR

- Barrow, H. (1984). A specific problem-based, self-directed learning method designed to teach medical problem-solving skills, and enhance knowledge retention and recall. I: H. G. Schmidt & M. L. d. Volder (Red.), *Tutorials in problem-based learning: New directions in training for the health professions*. Assen, Netherlands: Van Gorcum.
- Eibre et al. (2008). *Prosjektarbeid i dans Søbakken skole*. Rapport i fagdidaktikk. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.
- Engelsen, B. U. (2006). *Kan læring planlegges. Arbeid med læreplaner – hva, hvordan, hvorfor*. Oslo. Gyldendal.
- Fallet, A. et al. (2007). *Prosjektarbeid i friluftsliv Søbakken skole*. Rapport i fagdidaktikk. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.
- Gjøra et al. (2008). *Prosjektarbeid i dans Søbakken skole*. Rapport i fagdidaktikk. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.
- Johnsen et al. (2008). *Prosjektarbeid i dans Søbakken skole*. Rapport i fagdidaktikk. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.
- Nordberg et al. (2008). *Prosjektarbeid i dans Søbakken skole*. Rapport i fagdidaktikk. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.

- Skogvang, B. O., Norheim, T., Storberget, A. og Hole, K. (2008). *Fysisk aktivitet på mellomtrinnet i grunnskolen. Et studentinvolvert samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Hedmark og Søbakken skole*. Elverum: Høgskolen i Hedmark. (Rapport nr. 4).
- Spreemann, T. et al. (2007). *Prosjektrapport. Kanopadling og overnatting med 7. klasse*. Studentoppgave. Høgskolen i Hedmark.
- Utdannings- og forskningsdepartementet (2002): *Kvalitetsreformen: Om ny lærerutdanning: Mangfoldig – krevende – relevant*. [Oslo]: Departementet. (St. meld.; nr. 16 (2001–2002)).